

Народ излази сваког дана по подве.

Штампарија се налази у улици Коломбо број 6.

Власник
КРСТА Љ. МИЛЕТИЋ

ЗА ДОМОВИНУ

Прошле су три године, три страшне године суморних брига и убиствене чежње за својима, — и дошли су велики дани победе и обновљења. Слобода, која је пред оковима избегла из Србије враћа се у рујном одсеву просути крви и уз победничка кличања њених браћица. Као светлост великога сунца она пронадре у све кутове замале, мучене, понижаване, или непобедне Србије.

На своме путу она је гонила непријатеља, враћала снагу потиштенима, брисала сузум плаком оку, нејакима и сиротама доводи до храниоца и браниоца, а неутешним у жалисти пружала једину утешу, да су они, који се никад вратити неће, у својој смрти дали живот Србији, а њима живот у слободи.

Три дуге, срцу и души три гладне, године, иако подигоше у свакоме плачиле брига, и свакоме урезаше поноће чежње, онени су могле у свести угасити појам о дужности. Као да је једно из другога истицало. Дужност је наметала бригу, брига се претапала у чежњу, а обое се слило у дужност....

Кад су наше трупе ушле у Врању засују их је мирис здравца и војске у Русији:

Трупе ќенерала Пула напредују северном Двинаром и њихове главнистан налази сада на 160 миља од ушћа. Непријатељ се повукао на 250 миља, где је посејао поља, била су њихова села, њиховачељад, њихове куће, њихове лијаде, њихова лојза, војници и браници. Све

ИЗ РУСИЈЕ

Лондон. — Недељни рецим операција енглеске војске у Русији:

Трупе ќенерала Пула напредују северном Двинаром и њихове главнистан налази сада на 160 миља од ушћа. Непријатељ се повукао на 250 миља, где је посејао поља, била су њихова села, њиховачељад, њихове куће, њихове лијаде, њихова лојза, војници и браници. Све

их је то звало себи оном неодоливим и мађиским гласом, којим једино говори Огњиште и Домовина.

И тад је проговорило и велико срце наше народ, велико у патњи и у борби, велико у љубави и у мржњи. И полазећи за срцем он врши дужност, чини оно што треба, у њему се самоникло појављује снажан осећај дужности, који га доводи до самопожртвовања.

У овим великим данима... брига и чежња је пала, остала је дужност: Домовина зове! «Само да се видим са својима», и својевољно су скраћивана одсуства, и враћајући се међусвјету, да су они, који се никад вратити неће, у својој смрти дали живот Србији, а њима живот у слободи.

Неисцрпна је снага твоја, народе, борче и браниоче, као што је велика љубав твоја! Притеци и помози Отаџбини својој, да би, поставши велика и славна, могла да те пријели и одбрани од зла и обести сваке.

«Рајнише Вестфалиш Цајтунг» пише: «Мароко је најважнија та

чија пута, који ће настичи и до конца септембра искрцано у Европитоне.

МАХИНАЦИЈЕ

Цирих. — »Берлинер Таг блат« пише:

«У тренутку када се немачки народ налази пред најтежком одлуком, дознајемо из органа подканцела

Фон Пајера, да Немачка

Била је чаробна ноћ, Пуни месец је био на средини неба. Високо снежне

планине изгледале су као сребром покривене, и већа је дрхтала купајућа месечево прамење. Ваздух је био мек и благ; његова то- плина разњежава до губљења моћи владања собом, а душа постаје у том моменту пријемчива и осетљива за све око нас.

Седам на траву посматрајући ово велико и међахолично језеро: у мени се будило нешто нарочито; осетила сам незасићену потребу љубави и одвратност према мом једноставном и досадном живо- ту. Да ли ћу ја икад

напослетку ја сам имала поетских диспозиција, којима мој муж није допуштао да се култивишу и развију. Шта још да ти кажем? Ја сам била казан пун паре херметички затворен. Једног вечера (већ смо били четири дана у једном хотелу Фејслу), Роберт, је замрзло моје срце, јер је узвикила: «Ох, како је болела глава, ајајајајем сама у шећеру па

и узвикила: «Ох, како

је утврђује свој положај на Истоку, да даје круну Финске једном рођаку цара Виљема и да на тај начин угрожава Савезнике у Мурманји,

Све се ради без знања немачког народа и без представника Рајхстага. Само социјалист Еберт има храбости да тражи сазив парламента. Сви остали предали су судбину немачког народа у руке немачке владе.«

Цирих. — »Штутгarter Цајтунг« прима из Берлина: Руја је изјавила, да за њу не важи мир закључен са Турском, пошто је ова повредила четврти члан Брет Латовског уговора, заузев ћем Баку, и изјавила је да се налази у ратном стању са Турском што значи и са Немачком, ако ова помаже Турке.

«Форверц» коментарише: «Превише је доцкан да се приступи ревизији Брет Латовског мира. Ревизија мора доћи на општу конференцију миру.«

Цирих. — Док немачка запомаже за мир, дотле њена штампа још увек сања о некој свесткој превласти.

«Рајнише Вестфалиш Цајтунг» пише: «Мароко је најважнија та

чија пута, који ће настичи и до конца септембра искрцано у Европитоне.

НА БАЛКАНСКОМ ФРОНТУ

Команде Савезничких армија на Истоку

Солун. — Развијајући своје успехе прошлих дана, српске су трупе заузеле серију висова на 10 к.м. северно од Ниша, на обема обалама Мораве. Варош је на тај начин потпуно осигурана. Срби су запленили 4 топа; један непријатељски авион оборен је пешадијском ватром.

Повлачећи се из Ниша, непријатељ је запалио депое и логоре. Ипак су пали у наше руке велика количина хране и стотине вагона.

Француска коњица ушла је у ПИРОТ.

Била је чаробна ноћ, Пуни месец је био на средини неба. Високо снежне

планине изгледале су као сребром покривене, и већа је дрхтала купајућа месечево прамење. Ваздух је био мек и благ; његова то- плина разњежава до губљења моћи владања собом, а душа постаје у том моменту пријемчива и осетљива за све око нас.

Седам на траву посматрајући ово велико и међахолично језеро: у мени се будило нешто нарочито;

осетила сам незасићену потребу љубави и одвратност према мом једноставном и досадном живо-

ту. Да ли ћу ја икад

И почех да плачем као луда.

Чух шум иза мене. Један човек стајао је и посматрао ме. Кад се окреће, он ме познаде и прије ми са речима: »Ви плачете, Госпођо!«

То је био један млад адвокат који је путовао са својом мајком и чије су очи често пратиле.

Ја сам била толико узбуђена да не знах шта да му одговорим. Устадох и рекох му да сам болесна.

Он пође поред мене, природно и са поштовањем, причајући о свом путу. Све што је он тумачио, ја сам осећала. Све што ме је узбуђивало, он је објашњавао као и ја, боље

тати по језеру поред човека кога љубим? Да ли ћу кад год осетити пољубице у ноћи, које је Бог створио за љубав, и да ли ћу икад

бити грознија загрејана сејди листњих ноћи?

ВРХУНАЦ ЗБРКЕ

Цирих. — »Лајпцигер Блат« пише: »У војничким

стварима вође су нам Хинденбург и Лудендорф. Али

у политици имамо ли вођа? По уставу цар је пуномоћник федералних принчева,

средиште свију војних и цивилних одлука. Он објављује рат и закључује

мир, он одлучује судбину немачког народа. У овом

тренутку, чак и појрадикалији елементи не мисле да промене ову уставну

конструkcију. Влада је немоћна да вођи униформну политику, и

не може да спречи сталне супротности, које ремете

јаван поредак. Све демонстрације за мир у децембру 1916 биле су у противречности са радом и говорима политичара.

Ничега злобнијег од овог недостизног у јединству, земља и непријатељу.

Цирих. — Према дописнику »Франкфуртер Цајтунг« из Беча, у Аустрији су подсећена мишљења о могућим резултатима немачких понуда за мир.

»Најес Винер Тагблат« и »Цајт« стили су сабривати утиске словенских кругова.

Шеф чешких странака, Станек, изјавио је, да понуда

мира неће ни мало изменити држање аустријских Словена, додавши, да ниједна бечка влада не може дати оно, што Чеси траже.

Југословени су изјавили, да ће наставити своју акцију солидарно са Чесима и Пољацима.

Немци су објавили да намеравају сазваније уставотворну скupшти

ну немачких посланика.

Париз. — »Матен« пише: »Оно што Немачка жели да постигне, то је примирје. Француски народ и председник Вилзон сматрају да постоји само

што се појављује као ло

коће да знају на чому смо. Да или не? Али никако у исто време и да и не!

Врхунац збрке свију врста је питање о миру. Још од владе Михаелиса ми не видимо више јасно. А че-трајест месец прошло је од тада?

О НЕМАЧКОЈ НОТИ

Париз. — »Матен« ка-же, да Немачка остаје и даље лукава и неложна, али њен покушај

са двосмисленим формулама тешко ће је по-годити.

ЊИХОВЕ ЖЕЉЕ

Париз. — Бечки »Рајхспост« каже да је по потребно са Споразумом уредити ствари пре него што енглеске трупе

заузев ћем Алета изазову

дефинитивну катастро

у односу на јасноћу гле-дишта председника Вил-зона и чврстину, коју ће показати у своме

одговору.

Париз. — »Ом Либр« ка-же: »Самим тим, што је Немачка изјавила жељу, да поведе преговоре за примирје, доказује се потпуно,

да је за Немачку прекид непријатељства апсолутна потреба. Један народ може преговарати о миру, кад је, или кад није тучен на бојном пољу, али не тражи примирје све дотле, док има наде да ће из борбе изјави часно.«

Рим. — Интервјусан од »Борнале д'Италија«, председник владе Орландо је изјавио, да тражење мира од стране централних сила има у толикој важности,

да претходно се постоји само што се појављује као ло

коће да знају на чому смо. Да или не? Али никако у исто време и да и не!

Благајник: ...Да би били потпуно мирни, изволите моју фотографију!

<p

лична последица краха свих нов маневар Немачке и
нада охолог непријатеља, централних сила да ослабе
који је данас принуђен да солидарност савезничких
тражи мир. «Али је потребно — наставио је Орландо да се боре за уништење
— да непријатељ не успе империјализма, милитаризма и аутократије. Демократске савезничке земље не би могле никада да
да нам својим лукавством одузме победу, која је задобијена са толико крви. Централне сile морају се вакуисати све заузете територије и у исто време морају дати озбиљне гаранције.

Можемо зато гледати у будућност, која је близу са лепшим надама и чврстим и ведрим духом. Наша вера од сада постаје извесност. Треба да народ покаже сву своју снагу».

Лондон. — «Обсервер» пише: Ако би се пристало на прекид непријатељства с Немачком у овом тренутку, извршила би се издаја према Савезничким војскама и према нашим идеалима. Немачка би на тај начин искористила председника Вилзона, да обесчести маршала Фоша. Не треба примити предлог о примирју, изузимајући случају да Немачка да нове гаранције, који ће је ставити у немогућност да понова отпочне борбу.

Потпуна победа савезничких армија треба да буде награђена и последице примиљене. Лондон. — «Тајмс» пише: Рајхстаг према садањем Уставу, нема стварног права, ни за шта друго осим изгласавања кредита. Стварни преставници немачког народа, могли би се изврати тек, кад би се извршила револуција целокупног државног апарат, а то треба да се изврши према погодбама председника Вилзона. Треба заменити овај Рајхстаг, једним новим слободним Рајхстагом који ће из своје средине брати министре, а његови чланови биће изabrани општим правом гласа.

Рим. — Председник америчке радничке федерације и шеф мисије америчких радника Самуел Гомперс који се сада налази у Риму, изразио се живо против последњег маневра централних сила за мир. Гомперс је у име мисије, која броји четири милиона радника у Америци, изјавио: Понуда примирја само је

У МАЂАРСКОЈ

Цирих. — Из Пеште: Векерлови преговори са странкама за образовање коалиционог кабинета пропали су потпуно, пошто су Андреши и Апоњи изјавили да им је немогућа сарадња са Тисом.

ПРЕД ЕВАКУАЦИЈУ

Амстердам. — Према листи «Ле Нуел», који излази у Хагу, Немци су издали наређење комисији за помоћ у Белгији, да обустави свако шиљање хране у правцу Куртреа Орунса и Турнеа. Огромни магацини у Гану који су били пуни свега за војску потпуно су испразњени и све је отпремљено у Немачку.

ПУТ СПАСЕЊА

Рим. — Према «Трибуну» аустријска криза, у циљу да у влади учествују све народности, доћи ће доцкан, јер потлачени народи окупажени сигурном победом Споразума јасно виде пут спасења.

ПРОТИВ ТИРАНА

Амстердам. — «Берлинер Тагблат» јавља, да је шеф немачке полиције у Варшави, Шулце, убијен на улици из револвера. Поједи је политичка освета. Атентатори су побегли.

УКРАЈИНСКО ВЕЋЕ

Париз. — Јављају из Берна, да је украјински биро у Лозани објавио коминике, у коме јавља, да се у Швајцарској образовало украјинско Народно Веће, у коме су заступљене све политичке странке Украјине, источне Галиције и Буковине. Циљ је терор «Најес Тагблат» ка-

већу да брани украйинске интересе у иностранству.

Веће ће ступити у тесну везу са сличним организацијама у Паризу, Риму и Сједињеним Државама.

У РУМУНИЈИ

Лондон. — Дописник «Моринг Поста» у Паризу каже, да су румунски кругови у Паризу уверени, да је та

лична вест о женадби румунског престолонаследника Карола са једном младом Румунском, која не припада краљевској породици. Немачка, наравно, гледа да искористи свајинцијент да би оборила румунски престо и да би извела на Балкану нову комбинацију, повољнију за њене циљеве.

БУРЈАНОВА НОТА

Цирих. — Мађарски лист «Непсава» открива, да су биле праве намере Буријанове ноте за мир. «Централне су сile том итом — пише »Непсава« — хтеле сама да створе за себе један јалиб». И нота је прошла, јер то није био гест, који је искрено био инспириран вољом за мир.

ПРЕКИД ПЛОВИДЕБЕ

Цирих. — Бечки листови јављају да је аустријско дунавско паробродско друштво обуставило трговачки промет и превоз путника с оне стране Оршаве због ситуације у Румунији и Бугарској.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

БЕРИДБА

Исаак С. Алкалај, трг. из Београда, извештава пријатеље, да је се верио са г-ђицом Цилдом, Ђерком Рафаила Симхом тр. из Солуна. Моли пријатеље да извеле доћи на прстеновање, које ће се обавити 4. окт. у 9 сати у вече у

стани, улица Бизанију бр. 5, до каф. «Београд».

УТЕХЕ РАДН

Цирих. — Штутгарт

хтelo мојe тело, којe стe

Ви налазили тако дражесним; зар сте писте захадели мојe миловања и мојe пљубаџа, којe су Вам

затварали цео свет, и о

них слasti, којe сте осе

ћали у момe загрљају?

Мили пријатељу, кад по

мислим да сам мировала

на Вашим грудима; да су

ми Ваши пљубици утола

вали и највећу тугу; да

сте ма Ви отворили рај,

у коме се све заборавља,

у коме влада само срећа,

мене подите страшица дрхта

вица, којe ме много боли,

јер ме подсећа да Ви ту

сте маја, жубљени Жа

че? Зар Вам није дотужало

одсуство? Како можете да

живите далеко од мене? Ја

умирим, мене нестаје. Јед

нако мислећи на Вас, па

наше срећне часове, ја се

прво разнежим на одлак

затим падам у очијан бол

Сетите се само на пи

јајство наших значаја, које

смо имали у тесном загр

ију. Зар вам се ције про

век познавала оног младог

Жаковог одласка,

био само један рујан сав

смотрила људске прилаже,

Изгледаш јој, да је од у

даки, она би се упола ду

Одговорни уредник Крста Ј. Милетић

же: »Бугарски краљ Фердинанд својом одлуком о абдикацији следовао је примеру Константина Грчког, који волео одрећи се пресла него ли демантовасти своје убеђење.

Обојица високо стоје над Хенцлерном, који као румунски краљ волео одрећи се пресла

и велика већина народа. Сада је ситуација јасна.«

У БЕЗУМЉУ

Цирих. — Бечка буржоа

шка штампа пише, да Аустро-Угарска и Немачка морају наставити рат док не буду добиле часан мир.

Социјалистичка штампа напротив, тражи мир по сваку цену.

ЗВАНИЧНИ ИЗВЕШТАЈИ

ФРАНЦУСКИ КОМИНИКЕ

Дуж целог фронта Французи су одржали везу са немачком пешадијом.

Јужно од Шато-Порсиен, Французи су одбацили на северу обалу канала последње непријатељске одреде, који су још давали отпора.

23 сата. — Локалним операцијама Французи су успеши да побољшају своје положаје на левој обали Оазе, у пределу Мон д'Орињи. Јужно од Сере Французи су заузели Монто-Лелуп и стигли су на 1 километар, јужно

од Пуји-Сир-Сер.

У кооперацији са италијанским трупама, Французи су ушаји и прешили...

Више на исток, у приос јаког непријатељевог отпора помакли смо своје линије, с оне стране села Виљер-Деван-Ле Тур, Лор, Турс...

ИТАЛИЈАНСКИ КОМИНИКЕ

Увече 29. септембра непријатељ је покушао да испада на сектору Ценвона.

Покушај је потпуно прошао. Стављен под ватру наших митраљеза и артиљерије, непријатељ је радијаја

наших митраљеза и артиљерије, непријатељ је радијаја